

Toptunet tidsaktuel komik

Ionescos absurde klassiker 'Den skaldede sangerinde' er sjov så latteren bobler i Maria Vinterbergs fortættede iscenesættelse på Teatret ved Sorte Hest

Af Anne Middelboe Christensen

Selvfølgelig må Eugène Ionescos stykke *Den skaldede sangerinde* have virket vildt provokerende ved premieren i Paris i 1950. Stykkets parodi på en parmiddag i det bedre borgerskab – i et hjem med designermøbler, mad udefra og lækker au pair – må have virket fuldstændig grotesk. Det gør det sådan set stadig. Men det fascinerer, og på Teatret ved Sorte Hest får Ionescos absurde stykke publikum til at sidde tryllebundet fra start til slut.

Det er teaterdirektør Maria Vinterberg, der selv har stået for iscenesættelsen – akkurat som hun gjorde det i 2002. Skuespillerholdet er næsten det samme som dengang; i trappeopgangen op mod teatersalen kan man selv tjekke den originale plakat.

Men denne nye opsætning har intet historisk over sig. Den har netop en voldsom fremdrift og forfriskende præcision, så de 80 minutter flyver af sted som i én fejende, fransk håndbevægelse. Og skuespillerne fremsiger Klaus Hoffmeyers eksakte oversættelse med den vildeste ligefremhed i replikkerne.

Perpleks hustru

Denne *Den skaldede sangerinde* minder om et realityshow, der går galt. Forestillingen rammer i hvert fald også vores kiksede måde at tale

sammen på i dag. Her karikeres vores uopmærksomhed, når vi griber efter mobilen midt i en samtale – eller vores tilsyneladende empati, der viser sig at være hykleri. Som en kynisk replik lyder om en kvinde, der har mistet sin mand:

»Sorgen klæder hende så godt.«

Legen med forventning og forsinket reaktion er vidunderlig, og skuespillerne får ordene til at lyse i neon. Når Steen Stig Lommer sidder mut med nedslagne øjne over for Charlotte Elizabeth Munksgaards perplekse hustru, og ingen af dem kan huske navnene på deres egne børn, så klukker folk af grin. Og når Peter Oliver Hansen forsøger at indynde sig med sine høflige grimasser som akavet gæst i huset, så bobler latteren – lige indtil Marina Bouras afværger pinlighederne i samtalen med sine endnu mere verdensfjerne og latterkrampende spørgsmål. Det er forunderligt gak.

Der sad tre mænd

Og nej. Der kommer ikke nogen ind og normaliserer selskabet. Tværtimod svæver Therese Glahn ind gennem stuen med struttende skørtter – direkte mod baren, hvorfra hun skænker brutal sarkasme op til gæsterne sammen med sprutten.

»Jeg er au pairen,« siger hun, så

Maria Vinterberg får gjort Ionescos univers så symbolsk, at det kommer til at dække alle slags relationer, vi indgår

det lyder som en befalingstilladelse. Hendes vilde kampskuldre og hendes eksakte hæle, der gungrer vredt under hendes blondinekrøller, virker nærmest som fysiske angreb. De konverserende gæster stirrer i hvert fald panisk på hende, mens de forsøger at fortsætte deres meningsløse udveksling af kli-cheer. Det virker mest af alt som 'der sad tre mænd på en tømmerflåde'-komik, og skuespillerne holder timingen, så ikke en eneste ikkepoinde bliver tabt.

Da Michael Moritzen til sidst ankommer som uanmeldt brandmand på inspektion, kammer alting over. Moritzen har en komiker-nørdethed, som om han kommer fra en anden planet. At se de andre personer forsøge at gennemføre samtalen på tværs af hans højstemte tale er kongekomik.

Som kiksede sms'er

I Maria Vinterbergs stramme iscenesættelse bliver Ionescos relevant for publikum i dag. Hun får gjort Ionescos univers så symbolsk, at det kommer til at dække alle slags relationer, vi indgår – lige fra middagsselskabet til sms'er og chat og kiksede ikkeøjeblikkontakttræf i metroen. Dermed bruger hun Ionesco til at spejle, hvordan vi netop ikke er sammen med hinanden, uanset hvor tæt vi sidder ved siden af hinanden – og uanset hvor intime ting, vi egentlig forsøger at indvie hinanden i ved hjælp af ord.

Det er derfor, denne opsætning på Teatret ved Sorte Hest virker. Så jo. Dette er skaldet sangerinde til tiden.

amo@information.dk

'Den skaldede sangerinde'.
Tekst: Eugène Ionesco (1950).
Oversættelse: Klaus Hoffmeyer.
Iscenesættelse: Maria Vinterberg. Snedker: Rasmus Matthiesen. Skrædder: Mikael Jensen. Lys: Søren Kyed. Teatret ved Sorte Hest. Til 11. marts.

efoed er en af landets store komiske skuespillere. Mon han bare skal have tid til at spille sig fri?

Torskerognens triumf

Det bliver i hvert fald nemmere at synes om Mette Horns grove kone med lussinger for enden af opvaskehænderne – og om Søren Hauch-Faustbøls drilske parykmager. Lisbeth Gajhede scorer også god latter på sin dominerende 'malermesterinde' med selvled

højtidelighed i hver eneste vokal. Og Mathias Sprogøe Flettings forelskede Antonius har en skøn humor, der når direkte ud over scenekanten – og han taler ikke mindst til de unge, så de kan forstå Holbergs historie om at være vildt forelsket i en pige, men ikke turde hilse på hendes far. Men det er Kristian Holm Joensens tjener Heinrich, der får forestillingen til at hænge sammen. Han underholder med alle sine bedste revytricks, så

han faktisk får øjenkontakt til publikum – direkte hen over en torskerognsmad. Det er ham, der har de sjoveste replikker om nationalisme og nærhedsprincipper og om lokal knækpølseproduktion. Det er ham, der blinker, så vi forstår karikaturen.

At handlingen så er hensat til et kedsommeligt univers af scenografen Stine Martinsen, virker underligt. Det kan godt være, at der er 1700-tal over skødejakkene og parykkerne.

Men megen munterhed er der altså ikke over dekorationens symmetri.

Okay, megen komik er der heller ikke her i vores Løkke-land midt mellem Trump og Putin. Det havde bare været skønt, hvis opsætningen af Holbergs gamle politikerkomedie netop havde kunnet få os til at grine et par timer ad den globalpolitiske elendighed – og vores egen hykleriske birolle i det store spil.

amo@information.dk

'Den politiske Kandestøber'.
Tekst: Ludvig Holberg (1722).
Bearbejdelse: Thor Bjørn Krebs. Scenografi: Stine Martinsen. Lys: Henrik Pihl. Lyd: Jakob Ramskov-Pørtner. Dramaturgi: Ninette Mulvad. Folketeatret.
Til 11. marts samt turné til 17. maj 2017.